

แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

Guidelines for Development of Cultural Tourism Attractions in Cha-Am District in Phetchaburi Province

สาโรช เผือกบัวขาว (Saroj Phueakbuakhaol)*

เฉลียว บุรีภักดิ์ (Chaleaw Buripatdee)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีและ 2) เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีการวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามกับประชาชนและนักท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรี จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการใช้สูตรคำนวณประชากรของคอกแรนได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 384 คนและระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพกับผู้ให้ข้อมูลหลัก 9 คน สถิติที่ใช้ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อย พบว่าด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านที่พักอาศัย ด้าน การคมนาคม ด้านกิจกรรมท่องเที่ยวด้านอาหารและด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

2. แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีพบว่า 1) ด้านความเสมอภาค ควรมีการแสดงราคาสินค้าและบริการประเภทต่าง ๆ ให้ชัดเจนและให้เท่าเทียมกันทั้งคนในประเทศและต่างประเทศ 2) ด้านการบริการ ควรมีการควบคุมคุณภาพการให้บริการให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ รวมถึงมีการควบคุม ดูแลและพัฒนาปัจจัยพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค3) ด้านภาษา ควรมีการฝึกอบรมบุคลากรด้านภาษา และข้อมูลการท่องเที่ยวเพื่อที่สามารถให้ข้อมูล ข่าวสารแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง 4) ด้านกิจกรรมท่องเที่ยว ควรมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดประชาสัมพันธ์ถึงความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ให้เป็นที่รู้จักในหมู่นักท่องเที่ยวมากขึ้น และ 5) ด้านการเป็นตัวแทนชุมชนที่ดี ควรมีการรณรงค์ให้คนในชุมชนร่วมกัน ดูแล และช่วยเหลือนักท่องเที่ยวเมื่อประสบภัย และเพิ่มการรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เพื่อสร้างความประทับใจและเป็นการดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางกลับมาท่องเที่ยวอีก

คำสำคัญ:แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

* สาโรช เผือกบัวขาว , ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

** เฉลียว บุรีภักดิ์ ,ศาสตราจารย์ ดร. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

Abstract

The objectives of this study, “Guidelines for Development of Cultural Tourism Attractions in Cha-Am District in Phetchaburi Province” were to: 1) study the tourists’ needs on cultural tourism attractions in Cha-Am District, Phetchaburi Province, and 2) determine guidelines for development of cultural tourism attractions in Cha-Am District, Phetchaburi Province. The quantitative and qualitative research approaches were employed in this study. For quantitative research approach, the data were collected from 384 people and tourists in Phetchaburi Province by using a questionnaire. The sample size was calculated by using Cochran’s formula. For qualitative research approach, the data were collected from 9 key informants. The data were analyzed by using percentage, mean, and standard deviation.

The research results were as follows:

1. The tourists’ needs on cultural tourism attractions in Cha-Am District, Phetchaburi Province were at a high level. When the aspects was individually considered, they could be ranked in descending order of their means as follows: security of life and assets, accommodations, communication, touring activities, foods, and personnel.

2. The guidelines for development of cultural tourism attractions in Cha-Am District, Phetchaburi Province were as follows: 1) equality aspect: product and service prices should be clearly displayed and equally charged for both Thai and foreign tourists, 2) service aspect: service quality with acceptable standard should be kept, including the infrastructure and public utilities, 3) language aspect: the personnel should be trained on language and tourism information so that they could provide the tourists accurate information, 4) touring activity aspect: the relevant organizations should organize the public relation on the variety of tourism attractions for the tourists, and 5) good community representative aspect: there should be a campaign for having people in community cooperate in taking care of tourists in case of suffering and in keeping more security for Thai and foreign tourists in various places to impress and attract the tourists so that they would be willing to come back to visit again.

Keywords: Guidelines for development, cultural tourism attractions

บทนำ

การท่องเที่ยวนั้นเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่นับวันก็ยิ่งมีการเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว หลายประเทศต่างให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวในอันดับต้นๆ เนื่องจากเล็งเห็นว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่สามารถสร้างงานทั้งทางตรง และทางอ้อมให้แก่ประชาชนเป็นจำนวนมากในอดีตจะเห็นได้ว่าการเดินทางท่องเที่ยวจะเป็นรูปแบบของการท่องเที่ยวแบบ "มวลชน" (Mass Tourism) เป็นการเดินทางท่องเที่ยวตามกระแสความนิยมของนักท่องเที่ยว โดยการให้ความสำคัญกับแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม จึงก่อให้เกิดการไหลเข้าของนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ในขณะที่ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว หรือตัวแหล่งท่องเที่ยวมีความสามารถในการรองรับอยู่อย่างจำกัด จนทำให้เป็นที่กล่าวกันว่า การท่องเที่ยวในรูปแบบดังกล่าว ก่อให้เกิดปัญหาทั้งในด้านการทำลายสภาวะแวดล้อม และวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่นเป็นอย่างมาก จนทำให้พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งตกอยู่ในสภาพผู้ป่วยที่ต้องใช้เวลาในการเยียวยา จึงนับว่าเป็นการเสียโอกาสในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ทั้งนี้เนื่องมาจากการขาดการบริหารจัดการทรัพยากรที่ดีของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

จังหวัดเพชรบุรีจัดอยู่ในเขตภาคกลางตอนล่าง ห่างจากกรุงเทพฯ ตามเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 35 ต่อเนื่องกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ระยะทางประมาณ 160 กิโลเมตร ทางด้านตะวันตกมีภูมิประเทศติดเทือกเขาตะนาวศรี ซึ่งมีลักษณะเป็นป่าเขาที่ขรุขระเป็นแนวกำแพงธรรมชาติกั้นระหว่างประเทศไทยกับประเทศพม่า ทางทิศตะวันออกติดชายฝั่งทะเลอ่าวไทย ชายฝั่งตั้งแต่ตอนบนลงไปถึงแหลมผักเบี้ยเป็นหาดโคลน ป่าชายเลน และป่าโกงกาง ถัดจากแหลมผักเบี้ยลงไปจนถึงหาดหัวหิน เป็นหาดทรายที่มีภูมิทัศน์ที่สวยงามและเป็นที่ยอดนิยมของนักท่องเที่ยวมาช้านานมีหลักฐานให้เห็นว่าพระมหากษัตริย์ของไทยหลายพระองค์ได้ทรงโปรดปรานเมืองเพชรบุรีแห่งนี้มาก เช่น สมเด็จพระนเรศวรมหาราชได้เสด็จมาประทับที่เมืองเพชรบุรีเป็นเวลาถึง 5 ปีก่อนจะทรงยกทัพใหญ่ไปรบพม่า และสวรรคตที่เมืองหาง พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดให้สร้างพระราชวัง วัดและพระเจดีย์ใหญ่ขึ้นบนเขาเตี้ย ๆ ใกล้กับตัวเมืองและพระราชทานนามว่า "พระนครคีรี" ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงโปรดให้สร้างพระราชวังอีกแห่งหนึ่งในตัวเมืองเพชรบุรีคือ "พระรามราชนิเวศน์" หรือที่เรียกกันภาษาชาวบ้านว่า "วังบ้านปืน" และพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดเกล้าให้สร้างพระราชวัง "พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน" ขึ้นที่ชายหาดชะอำเพื่อใช้เป็นที่ประทับรักษาพระองค์จนถึงถ้อยได้ว่าเป็น "เมืองประวัติศาสตร์ที่มีชีวิต" ที่มีเรื่องราวในประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของพื้นที่ในแง่ใดแง่หนึ่งทำให้เกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในชุมชนได้

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประกอบด้วย การท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ ที่มีความเกี่ยวเนื่องกับเรื่องราวในประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของพื้นที่ กิจกรรมการท่องเที่ยวอาจเป็นการผสมผสาน ระหว่างการชมสถานที่ประวัติศาสตร์ ชมการแสดงทางวัฒนธรรม และการจับจ่ายใช้สอยซื้อของที่ระลึกในตลาดหรือแหล่งหัตถกรรมพื้นบ้าน การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจึงมีความสำคัญต่อมิติเศรษฐกิจและมิติด้านสังคมวัฒนธรรม ประเทศต่างๆ จึงได้เล็งเห็นความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในการสร้างรายได้ให้กับประเทศของตนอย่างมหาศาล โดยนำวัฒนธรรมมาเป็นส่วนหนึ่งในกลยุทธ์ของประเทศ (ไกรฤกษ์ ปิ่นแก้ว, 2556)

ชะอำ เป็นเมืองท่องเที่ยวสำคัญฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก ด้วยสภาพธรรมชาติชายหาดที่สวยงาม ทำให้ชะอำมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักมาตั้งแต่ครั้งอดีต จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ระบุว่า ในสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช พระองค์ทรงโปรดมาประทับแรมและรวมไพร่พลที่ชะอำหลายครั้ง จนปรากฏเป็นชื่อบ้านนามเมืองที่เกี่ยวข้องกับการตั้งค่ายของพระองค์อยู่หลายแห่ง ชื่อ “ชะอำ” มีการเล่าขานว่า หมู่บ้านชะอำ เป็นหมู่บ้านเล็ก ๆ ที่ครั้งหนึ่งสมเด็จพระนเรศวรทรงใช้น้ำในหนองน้ำบริเวณหมู่บ้านแห่งนี้ชำระอานม้าของพระองค์ จนเป็นที่มาของชื่อ “หนองชะล้างอานม้า” ทำให้เป็นที่รู้จักของคนทั่วไปว่า “บ้านชะอาน” และเพี้ยนมาเป็น “ชะอำ” ในที่สุด ชะอำ ได้รับการพัฒนาเมื่อมีการตัดทางรถไฟสายใต้ผ่าน เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๔ จนกระทั่งพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ ผู้ใหญ่บ้านคนแรกของชะอำ ได้นำพระบรมวงศานุวงศ์ ข้าราชการบริพารออกสำรวจจับจองพื้นที่ชายทะเลชะอำ และได้มีการวางผังเมืองตัดถนน เพื่อพัฒนาเป็นสถานที่พักผ่อนตากอากาศ จนเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป มนต์เสน่ห์ชายหาด หาดชะอำ ถือเป็นหาดทรายที่สวยงามที่สุดของจังหวัดเพชรบุรี เนื่องจากมีเม็ดทรายที่ขาวละเอียด น้ำทะเลใส ลมพัดเย็นสบายตลอดทั้งปี ด้วยมีถนนเลียบชายหาดยาวกว่า 5 กิโลเมตร สามารถเข้าถึงชายหาดได้ง่าย หาดชะอำจึงเป็นหาดทรายที่เหมาะแก่การเล่นน้ำและทำกิจกรรมนันทนาการ ด้านเหนือของชายหาดมีสะพานหินทอดตัวยาวลงสู่ทะเล เป็นสถานที่พักผ่อน ออกกำลังกาย ชมวิถีชีวิตชาวประมง และเป็นจุดชมวิวดูหาดชะอำที่สวยงามอีกมุมหนึ่ง พระราชวังไม้สักทอง ห่างจากตัวเมืองชะอำไปทางทิศใต้ตามถนนเพชรเกษม ประมาณ 9 กิโลเมตร เป็นที่ตั้งของพระราชนิเวศน์มฤคทายวัน พระราชวังแห่งความรักและความหวังที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ทรงโปรดให้สร้างขึ้นเป็นที่ประทับพักผ่อนพระราชอิสรียาภิรมย์ชายหาด เมื่อปี พ.ศ. 2466 ลักษณะเป็นหมู่พระที่นั่งไม้สักทองชั้นเดียวใต้ถุนสูงเชื่อมต่อกันด้วยระเบียงไม้ทางเดินมีหลังคาทรงปั้นหยาคลุมตลอด ประกอบด้วยอาคารหมู่พระที่นั่งขนาดใหญ่ 3 องค์ คือ พระที่นั่งสมุทรพิมาน พระที่นั่งพิศาลสาคร และพระที่นั่งสโมสรเสวกามาตย์ การได้มาเยือนพระราชนิเวศน์แห่งนี้ เสมือนการได้น้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีต่อพสกนิกรชาวชะอำ เนื่องจากทรงเลือกเมืองชะอำเป็นที่ประทับพักผ่อน จนทำให้ชะอำได้กลายเป็นเมืองพักตากอากาศจนถึงทุกวันนี้ สิ่งรวมใจชาวชะอำ ชาวชะอำมีศรัทธาพร้อมใจอยู่หลายแห่ง แต่ละแห่งล้วนมีความสำคัญและความเป็นมาที่น่าสนใจ - วัดชะอำคีรีตั้งอยู่ภายในหมู่บ้านชะอำ เป็นวัดเก่าแก่อยู่คู่กับชุมชนชะอำมายาวนาน บริเวณวัดมีภูเขาสูงล้อมรอบ ๆ ทางขึ้นเขาเป็นบันไดนาคสวยงามไปยังถ้ำซึ่งเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปปางต่าง ๆ ให้สักการะปิดทอง - พระปิดทวาร วัดเนรัญชราราม ตั้งอยู่ริมชายหาดชะอำด้านเหนือ เป็นพระพุทธรูปขนาดใหญ่ที่งดงามและมีอยู่เพียงไม่กี่องค์ในโลก สร้างขึ้นตามหลักพุทธปรัชญาเพื่อชี้ให้เห็นถึงการตัดกิเลสด้วยการปิดช่องทางเข้าออกของกิเลสทั้ง 9 ทาง - พระอุโบสถวัดไทรย้อย เป็นโบสถ์ไม้สักเก่าสวยงามริมชายหาดของชุมชนบางไทรย้อย สร้างในสมัยรัชกาลที่ 6 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถเคยเสด็จมาที่พระอุโบสถหลังนี้ ลักษณะเป็นโบสถ์หลังเล็กที่มีช่องใต้โบสถ์สำหรับผู้ศรัทธาได้ลอดขอพร เชื่อกันว่าหากใครได้ลอดพระอุโบสถหลังนี้และขอพร จะได้ในสิ่งที่ปรารถนาตามที่ตั้งใจไว้ - เจ้าพ่อเขาใหญ่เป็นเสมือนเทพที่ชาวชะอำเคารพนับถือคู่มืองชะอำ เล่าขานกันว่า เจ้าพ่อเขาใหญ่เป็นชาวจีนโพ้นทะเลที่เข้ามาอาศัยอยู่ในชะอำ เนื่องจากท่านเป็นผู้มีวิชาอาคม เป็นหมอรักขาโรค จึงเป็นที่เคารพนับถือและที่พึ่งทางใจของชาวชะอำเรื่อยมา เมื่อสิ้นชีวิตไป ชาวชะอำจึงได้พากันตั้งศาลเจ้าพ่อเขาใหญ่ขึ้นที่หมู่บ้านชะอำหลังสถานีรถไฟชะอำ ศาลเจ้าพ่อเขาใหญ่เป็นที่เคารพสักการะ

และที่พึงพิงทางจิตใจของชาวชะอำ บ่อยครั้งเมื่อชาวชะอำปรารถนาต้องการให้สิ่งใดสำเร็จบรรลุผลก็จะบนบานศาลกล่าวต่อเจ้าพ่อเขาใหญ่ และมักจะบรรลุผลตามที่ได้บนบานไว้จนเป็นที่เลื่อมใสศรัทธากราบไหว้ของชาวชะอำเรื่อยมา ศูนย์รวมใจของชาวชะอำเหล่านี้ จึงเปรียบเสมือนสัญลักษณ์แห่งความเชื่อความศรัทธาที่คอยต้อนรับผู้คนต่างบ้านต่างเมืองให้เข้าไปเยี่ยมเยือน เข้าไปสัมผัส พลังแห่งความเชื่อของชาวชะอำยังสถานที่เหล่านั้น

นอกจากชายหาดที่มีชื่อเสียงแล้ว เมืองชะอำยังมีธรรมชาติป่าเขาที่ร่มรื่นสวยงามให้นักท่องเที่ยวได้พักผ่อนและศึกษาเรียนรู้ คือ วนอุทยานเขานางพันธุรัต ตั้งอยู่ทางเหนือของเมืองชะอำ เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่ออนุรักษ์สถานที่อันเกี่ยวข้องกับตำนานเรื่องสังข์ทอง เขานางพันธุรัตมีลักษณะคล้ายผู้หญิงนอน ตามตำนานกล่าวว่า เป็นร่างของนางพันธุรัตที่กลายเป็นภูเขา ภายในวนอุทยานประกอบด้วยภูมิประเทศแปลกตา มีชื่อเรียกขานเกี่ยวข้องกับเรื่องสังข์ทอง อาทิ บ่อชุบตัวพระสังข์ หุบวังเรือ ถ้ำมะยม ถ้ำแจ่ม เมรุนางพันธุรัต กระจกนางพันธุรัต คอกช้าง เป็นต้น เหมาะสำหรับผู้รักธรรมชาติและ ความท้าทายด้วยการปีนเขา และสามารถเห็นภาพมุมสูงของเมืองชะอำอีกด้วย

ดังนั้นจะเห็นว่าการที่จะขับเคลื่อนแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้เข้มแข็ง หากพิจารณาแล้วมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี หน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีบทบาทและขับเคลื่อนสร้างวัฒนธรรมท้องถิ่นให้เข้มแข็งโดยอาศัยชุมชนเป็นศูนย์กลาง อันนำไปสู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ตลอดจนทำให้คนในชุมชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ให้คงอยู่กับชุมชนตลอดไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดแนวทางแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Methodology)

โดยได้สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีโดยผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด แล้วใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการศึกษาจากค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ประชาชน และนักท่องเที่ยวในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 72,341 คน (ที่ทำการปกครองจังหวัดเพชรบุรี, 2553)

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชน และนักท่องเที่ยวในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณประชากรของคอคแรน (Cochran, 1977) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 384 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามประชาชนและนักท่องเที่ยวในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา และตำแหน่ง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ตามแนวคิดขององค์การท่องเที่ยวแห่งโลก (World Tourism Organization : WTO : 1968) ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) ด้านคมนาคม 2) ด้านที่พักอาศัย 3) ด้านอาหาร 4) ด้านสถานที่ท่องเที่ยว 5) ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และ 6) ด้านบุคลากร

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีแสดงความคิดเห็นว่าแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างขึ้นตามขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดกรอบแนวความคิดเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

2. ศึกษา นิยาม ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3. ให้ความหมายและเขียนนิยามปฏิบัติการ จากแนวทางการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

4. สร้างแบบสอบถามให้กลมกลืนกับนิยามปฏิบัติการ ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด แล้วนำไปตรวจสอบคุณภาพและเนื้อหาพร้อมแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญพิจารณา

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วมาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน โดยเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านบริหาร 1 ท่าน ด้านการท่องเที่ยว 1 ท่าน และด้านรัฐประศาสนศาสตร์ 1 ท่าน เพื่อพิจารณาความกลมกลืนและครอบคลุมของแบบสอบถามกับนิยามปฏิบัติการ พร้อมทั้งนำมาหาค่าคุณภาพของแบบสอบถาม (IOC: Item-Objective Congruence)

6. นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.975

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนายอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
2. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเองและทีมงาน โดยเริ่มเก็บข้อมูล ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2558-กันยายน 2559 จากการแจกแบบสอบถาม จำนวน 384 ชุด ได้รับคืนมา จำนวน 384 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100
3. นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ ไปตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ หลังจากนั้นนำข้อมูลแบบสอบถามแต่ละชุดมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ความถี่ และร้อยละ (Percentages)
2. วิเคราะห์ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งมีลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าโดยรวม รายด้านและรายข้อโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ ผู้วิจัยหาค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ สถิติพื้นฐาน ที่หาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยเสนอข้อมูลได้ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ด้านประชากรศาสตร์ประกอบด้วย
 - 1.1 ค่าร้อยละ
 - 1.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
 - 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
 - 2.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์
 - 2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 2 วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Quality Research Methodology)

การศึกษาในขั้นตอนนี้มีเป้าหมายในการสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีใช้วิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก จากกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงต่อแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ทางการบริหารที่เชื่อถือได้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับ ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลหลักได้แก่ นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ปลัดเทศบาล และผู้บริหารเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการท่องเที่ยวจำนวน 9 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในขั้นตอนนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) ที่ผู้วิจัยสร้างข้อคำถามขึ้นตามแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้ได้แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

2. นำผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ มาสรุปเป็น แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

ขั้นตอนในการสัมภาษณ์เจาะลึก

แบบสัมภาษณ์เจาะลึกแบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยได้ดำเนินตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. กำหนดขอบเขตและประเด็นคำถาม โดยยึดตามวัตถุประสงค์ ตรวจสอบความพร้อมของอุปกรณ์ที่จะสัมภาษณ์ พร้อมทั้งยืนยันวัน เวลา สถานที่ ก่อนการสัมภาษณ์

2. เข้าสู่สถานที่นัดหมาย แนะนำตนเอง เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีก่อนเริ่มต้นสัมภาษณ์

3. ชี้แจงจุดมุ่งหมาย การเก็บความลับ พร้อมทั้งขออนุญาตบันทึกการสัมภาษณ์และเจาะลึกในประเด็นที่จะสัมภาษณ์

4. เริ่มต้นการสัมภาษณ์ และเจาะลึกในประเด็นที่ต้องการทราบข้อมูลในรายละเอียดจากคำถามแรก ไปถึงคำถามสุดท้าย โดยสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลายให้เป็นไปตามธรรมชาติของการสนทนา เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นในประเด็นที่สัมภาษณ์

5. ปิดการสนทนา โดยสรุปความเห็นและสอบถามประเด็นที่อยากจะทราบเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นเป็นคำถามปิดท้ายการสัมภาษณ์

6. การสิ้นสุดการสัมภาษณ์ โดยการกล่าวขอบคุณในคุณค่าของข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ และการเสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อผลการศึกษาที่จะเกิดความสุขุมมากที่สุด (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และกรรณิการ์ สุขเกษม , 2547 : 73-81)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยได้กระทำอย่างต่อเนื่องตลอดกระบวนการวิจัย ตั้งแต่ก่อนการสัมภาษณ์ การเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยยึดหลักการตามแนวคิดของ สีน พันธุ์พินิจ (2549 : 206-210) แบ่งเป็น 3 ขั้นตอนคือ

1. การลดทอนข้อมูล (Data Reduction) ผู้วิจัยได้เรียบเรียงข้อมูลที่ได้จากการศึกษา เอกสาร บทสรุปที่ได้จากการบันทึกเสียงที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยลดทอนข้อมูลให้เหลือเฉพาะประเด็นของประเภทของระบบสารสนเทศในลักษณะการเขียนบันทึกอธิบายเนื้อหาให้เกิดความชัดเจนในแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

2. การจัดระเบียบข้อมูล (Data Display) ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการลดทอนข้อมูลแล้วมาจัดเป็นหมวดหมู่

3. การหาข้อสรุปและการตีความ (Conclusion/Interpretation) ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลแบบสามเส้า โดยพิจารณาความสอดคล้อง และความแตกต่างของข้อมูลที่ได้จากการจัดระเบียบข้อมูล แล้วมาหาข้อสรุป และตีความในรูปแบบการพรรณนาเพื่อให้ได้แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีการสรุปผล เป็น 2 ส่วน คือการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวม พบว่า นักท่องเที่ยวในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 53 มีอายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 44 มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 51 และทำธุรกิจส่วนตัว จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 21 ตามลำดับ

ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อย พบว่า ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการคมนาคม ด้านที่พักอาศัย ด้านอาหาร และด้านบุคลากร ตามลำดับ

ด้านการคมนาคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก และ 1 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ มีการเพิ่มสัญญาณไฟจราจรบริเวณสามแยกหรือสี่แยกเพื่อลดอุบัติเหตุตรงลงมาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควบคุมและกำหนดราคาค่าเดินทางของรถบริการสาธารณะอย่างชัดเจน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือมีสถานที่จอดรถเพื่อรองรับกับจำนวนนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพออยู่ในระดับปานกลาง

ด้านที่พักอาศัย โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก และ 1 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ มีการประชาสัมพันธ์นำเสนอความหลากหลายของที่พักอย่างชัดเจน รองลงมา มีการควบคุมดูแลและพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน และระบบสาธารณูปโภคที่จำเป็นภายในที่พัก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือมีมาตรการตรวจสอบสภาพและความสะอาดภายในห้องพักให้มีสภาพที่สมบูรณ์ได้มาตรฐานอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านอาหาร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า 2 ข้อ อยู่ในระดับมาก และ 2 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ มีการประชาสัมพันธ์ และจัดทำคู่มือร้านอาหารที่ได้มาตรฐานและมีคุณภาพรองลงมาคือ มีการควบคุมและตรวจสอบมาตรฐานและคุณภาพของอาหาร ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือภายในร้านมีการแสดงราคาอย่างชัดเจนในทุกร้าน อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านกิจกรรมท่องเที่ยว โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ มีการประชาสัมพันธ์ถึงความหลากหลายของกิจกรรมท่องเที่ยวรองลงมาคือ มีการส่งเสริมและจัดกิจกรรมประเพณีและเทศกาลต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือมีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมที่หลากหลาย เพื่อแสดงให้เห็นนักท่องเที่ยวได้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก และ 1 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ มีสถานพยาบาลที่นำเชื้อถือและเพียงพอในยามฉุกเฉิน รองลงมาคือ มีแสงสว่างเพียงพอยามค่ำคืน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือมีการรณรงค์ให้ชุมชนท้องถิ่นร่วมกัน ดูแลและช่วยเหลือนักท่องเที่ยวเมื่อประสบภัย อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านบุคลากร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง และ 1 ข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ความถูกต้องของการให้บริการของเจ้าหน้าที่การท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือเจ้าหน้าที่และพนักงานมีความสุภาพและอ่อนโยน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เจ้าหน้าที่ / พนักงานมีความยิ้มแย้มแจ่มใสเสมออยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 2 ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ (Quality Research)

แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นสอดคล้องกันของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีดังต่อไปนี้

1. ด้านความเสมอภาค ควรมีการควบคุมและตรวจสอบราคาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อไม่ให้มีการกำหนดราคาเกินจริงเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในด้านต่างๆ เช่น ด้านอาหาร ด้านเครื่องดื่ม รวมถึงด้านที่พักอาศัย ควรมีการแสดงราคาของที่พักรูปแบบต่าง ๆ ให้ชัดเจนและให้เท่าเทียมกันทั้งคนในประเทศและต่างประเทศ

2. ด้านการบริหารจัดการ ควรมีการควบคุมคุณภาพการให้บริการให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ รวมถึงมีการควบคุม ดูแลและพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภคที่จำเป็นภายในที่พัก ตลอดจนการจัดประชาสัมพันธ์ถึงความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในอำเภอชะอำ ให้เป็นที่รู้จักในหมู่นักท่องเที่ยวมากขึ้นและควรจัดสภาพแวดล้อมภายนอกกรอบให้สอดคล้องกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อที่จะยกระดับมาตรฐานในการบริการ และตรวจสอบอาหารให้ถูกสุขลักษณะ รวมถึงความสะอาดภายในร้านอาหารเพื่อสร้างความมั่นใจและความน่าเชื่อถือว่าอาหารมีความสะอาดปลอดภัยต่อผู้บริโภค

3. ด้านภาษา ควรมีการฝึกอบรมบุคลากรด้านภาษา และข้อมูลการท่องเที่ยวเพื่อที่สามารถให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง

4. ด้านการเป็นตัวแทนชุมชนที่ดี ควรมีการรณรงค์ให้คนในชุมชนร่วมกันดูแลและช่วยเหลือนักท่องเที่ยวเมื่อประสบภัย และเพิ่มการรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวทั้ง ชาวไทย และชาวต่างชาติตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่อสร้างความประทับใจและเป็นการดึงดูดใจให้ นักท่องเที่ยวเดินทางกลับมาท่องเที่ยวอีก

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี มีประเด็นการอภิปราย ดังนี้

ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการคมนาคม ด้านที่พักอาศัย ด้านอาหาร และด้านบุคลากร มีความคิดเห็นที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากเพราะความสงบเรียบร้อยภายในประเทศถือเป็นภาพลักษณ์ที่ดีในการส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นและยังสะท้อนให้เห็นถึงความมั่นคงภายในประเทศทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความรู้สึกปลอดภัยซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย(2540 : 2) สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว เป็นสรรพสิ่งที่รองรับในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว เพื่อให้การเดินทางเป็นไปด้วยความสะดวกสบายและปลอดภัย โดยสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวโดยตรง เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นรองรับการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะ ประกอบด้วย 2 อย่างคือ 1) การอำนวยความสะดวกในการเข้าและออกประเทศ เป็นการอำนวยความสะดวกในการผ่านเข้าและออกของนักท่องเที่ยว ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการขนถ่ายกระเป๋าเดินทาง การตรวจตราหนังสือเดินทางตรวจค้นสิ่งของติดตัว การต่อวีซ่า เป็นต้น 2) การให้บริการท่องเที่ยว เป็นการให้ความสะดวกในระหว่างการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวโดยเฉพาะ ได้แก่ การให้บริการ 5 ประเภท คือ (1) บริการขนส่งภายในแหล่งท่องเที่ยว (2) บริการที่พักแรม (3) บริการอาหารและบันเทิง (4) บริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ (5) บริการจำหน่ายสินค้าที่ระลึก

แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นสอดคล้องกัน โดยเสนอเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ดังต่อไปนี้ 1) ด้านความเสมอภาค ควรมีการควบคุมและตรวจสอบราคาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อไม่ให้เกิดการกำหนดราคาเกินจริงเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในด้านต่างๆ เช่น ด้านอาหาร ด้านเครื่องดื่ม รวมถึงด้านที่พักอาศัย ควรมีการแสดงราคาของที่พักรูปแบบต่าง ๆ ให้ชัดเจนและให้เท่าเทียมกันทั้งคนในประเทศและต่างประเทศ 2) ด้านการบริหารจัดการ ควรมีการควบคุมคุณภาพการให้บริการให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ รวมถึง มีการควบคุม ดูแลและพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภคที่จำเป็นภายในที่พัก ตลอดจนการจัดประชาสัมพันธ์ถึงความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในอำเภอชะอำ ให้เป็นที่รู้จักในหมู่นักท่องเที่ยวมากขึ้นและควรจัดสภาพแวดล้อมภายนอกรอบๆให้สอดคล้องกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อที่จะยกระดับมาตรฐานในการบริการ และตรวจสอบอาหารให้ถูกสุขลักษณะ รวมถึงความสะอาดภายในร้านอาหารเพื่อสร้างความมั่นใจและความน่าเชื่อถือว่าอาหารมีความสะอาดปลอดภัยต่อผู้บริโภค 3) ด้านภาษา ควรมีการฝึกอบรมบุคลากรด้านภาษา และข้อมูลการท่องเที่ยวเพื่อที่สามารถให้ข้อมูล ข่าวสารแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้องและ 4) ด้านการเป็นตัวแทนชุมชนที่ดี ควรมีการรณรงค์ให้คนในชุมชนร่วมกัน ดูแลและช่วยเหลือนักท่องเที่ยวเมื่อประสบภัย และเพิ่มการรักษาความปลอดภัยให้แก่ นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่อสร้างความประทับใจและเป็นการ

ดึงดูดใจให้ นักท่องเที่ยวเดินทางกลับมาท่องเที่ยวอีกซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2554: 25-40) ได้จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติพุทธศักราช 2555-2559 โดยแบ่งยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวออกเป็น 5 ยุทธศาสตร์ดังนี้ การพัฒนาสินค้าบริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว มุ่งเน้นการพัฒนาสินค้าและบริการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมความพร้อมของภาคบริการและการท่องเที่ยวและสอดคล้องกับงานวิจัยของ รลิกา อังกูร (2551: 3) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวภายใต้ศักยภาพและข้อจำกัดของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ผลการวิจัยพบว่า การประชาสัมพันธ์และการตลาด การคมนาคมและสาธารณูปโภค และการบริการ ส่วนใหญ่อยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละพื้นที่โดยมีส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การสร้างความเข้าใจในการนำนโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปปฏิบัติของจังหวัดเพชรบุรี โดยมีการแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือทางวิชาการ
2. มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้ประชาชน บุคลากรภายในหน่วยงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เห็นความสำคัญและมีทัศนคติที่ดีการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ข้อเสนอแนะเชิงบริหาร

1. มีการส่งเสริมภารกิจโดยดำเนินการจัดสรร ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้เกิดความยั่งยืน
2. ควรมีการจัดประชุมชี้แจงให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น หรือซักถามข้อสงสัย รวมทั้งอำนวยความสะดวก สร้างความประทับใจให้แก่ประชาชน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดเพชรบุรี
2. ควรมีการศึกษากลยุทธ์ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดเพชรบุรี

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2554). **แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติพุทธศักราช 2555-2559**. กรุงเทพฯ:กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- ไกรฤกษ์ ปิ่นแก้ว. (2556). **แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม**. ค้นข้อมูลกันยายน 1, 2558, จาก <http://tourism-dan1.blogspot.com/>
- ชินรัตน์ สมสืบ. (2539). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จิรัชญา มณีเนตร. (2552). **ไทยศึกษาเพื่อการท่องเที่ยว**. ขอนแก่น: คลังน่านาวิทยา.
- ธเนศศรีสถิต. (2542). **บทบาทของท้องถิ่นต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืน** กรณีศึกษา : ชายหาดชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาชนบทศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นิตา ชัชกุล. (2557). **อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญเลิศจิตตั้งวัฒนา. (2548). **การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน**. กรุงเทพฯ: เพรสแอนด์ดีไซน์.
- บุญยสฤกษ์ อเนกสุข. (2558). **ยล เยี่ยม เยือน เหยา: แนวคิดและทฤษฎีว่าด้วยการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม**. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- รลิกา อังกูร. (2550). **แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวภายใต้ศักยภาพและข้อจำกัดของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2548). **หลักการวิจัยทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ศึกษาพร.
- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. (2542). **รายงานขั้นสุดท้ายการดำเนินการกำหนดนโยบายเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ(พิมพ์ครั้งที่ 2)**. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.
- สิน พันธุ์พินิจ. (2549). **เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน์.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และกรรณิการ์ สุขเกษม. (2547). **วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ : การวิจัยปัญหาปัจจุบันและการวิจัยอนาคตกาล**. กรุงเทพฯ: เฟื่องฟ้าพริ้นติ้ง.

ภาษาต่างประเทศ

- Cochran, W.G. (1953). **Sampling Techniques**. New York: John Wiley & Sons, Inc.
- Mill, R. C. (1990). **Tourism: The International Business**. New Jersey: Prentice-Hall.
- Richards, G. (1996). **Cultural Tourism in Europe**. UK: CABI, Wallingford.